

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2004

2009

Документ за разглеждане в заседание

25.3.2009

B6-0165/2009

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ

относно приключване на разискванията по изявления на Съвета и на Комисията

съгласно член 103, параграф 2 от Правилника

от Tunne Kelam, Gunnar Hökmark, Jana Hybášková, Bernd Posselt, Charles Tannock, Alejo Vidal-Quadras, Mario Mauro, Struan Stevenson, Bogusław Sonik и József Szájer

от името на групата PPE-DE

относно европейската съвест и тоталитаризма

Резолюция на Европейския парламент за европейската съвест и тоталитаризма

Европейският парламент,

- като взе предвид всеобщите принципи на правата на човека и основните принципи на Европейския съюз като общност, основана на общи ценности,
  - като взе предвид Всеобщата декларация на ООН за правата на човека, приета на 10 декември 1948 г.,
  - като взе предвид Рамковото решение относно борбата срещу определени форми и изразяване на расизъм и ксенофобия с наказателноправни средства, прието от Съвета на Европейския съюз на 28 февруари 2008 г.,
  - като взе предвид своята резолюция от 12 май 2005 г. относно 60-та годишнина от края на Втората световна война в Европа,
  - като взе предвид Резолюция 1481 на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа от 26 януари 2006 г. относно необходимостта от международно осъждане на престъпленията на тоталитарните комунистически режими,
  - като взе предвид изслушването, посветено на престъпления, извършени от тоталитарните режими, организирано от Комисията на 8 април 2008 г. в Брюксел,
  - като взе предвид резолюциите и декларациите относно престъпленията на тоталитарните комунистически режими, приети от редица национални парламенти,
  - като взе предвид Пражката декларация за европейската съвест и комунизма, приета на 3 юни 2008 г.,
  - като взе предвид своята декларация за обявяване на 23 август за Европейски възпоменателен ден за жертвите на сталинизма и нацизма, приета на 23 септември 2008 г.,
  - като взе предвид предстоящата конференция в Прага, посветена на имуществото от времето на Холокоста, и предприетите от Конгреса на САЩ инициативи в тази област,
  - като взе предвид член 103, параграф 2 от своя правилник,
- А. като има предвид, че европейската история през 20 век се характеризира с изключително масово избиване на човешки същества от други човешки същества, станало възможно главно поради узурпирането на абсолютната власт от тоталитарния комунизъм и нацизъм,
- Б. като има предвид, че крайните форми на тоталитарно управление, практикувани от

нацистките, фашистките и съветските комунистически диктатури, доведоха до извършването на преднамерени и масови престъпления срещу милиони човешки същества и техните основни и неотменими права в мащаб, невиждан дотогава в историята,

- В. като има предвид, че европейската интеграция беше непосредствен отговор на войните и терора, провокирани от тоталитарните режими на нашия континент,
- Г. като има предвид, че международното морална и политическа оценка на тези престъпления е асиметрична - предвид факта, че престъпленията на тоталитарния комунизъм все още не са получили авторитетна и всеобщо призната европейска оценка,
- Д. като има предвид, че е налице очевидна необходимост от публично огласяване и от морална оценка на практиките на тоталитарните комунистически режими, които съдържаха системни и безмилостни военни, икономически и политически репресии над населението посредством произволни екзекуции, масови арести, депортиране, потъпкване на свободата на изразяване, частната собственост и гражданското общество и унищожаване на културната и моралната идентичност, и вследствие на които огромното мнозинство от народите на Централна и Източна Европа бяха лишени от основните си човешки права и достойнство,
- Е. като има предвид, че моралната и политическа оценка на тоталитарните престъпления по никакъв начин не отслабва върховенството на индивидуалния подход към тези престъпления, които могат да бъдат осъждани единствено на основата на принципите на правовата държава, които не признават колективна наказателна отговорност,
- Ж. като има предвид, че Европа никога няма да бъде обединена, докато не съумее да свърже отново историята си, да признае комунизма и нацизма като общо наследство и да проведе честен и обстоен дебат за всички престъпления на тоталитаризма през миналия век,
- З. като има предвид, че пет години след разширяването от 2004 г. осведомеността на европейците за тоталитарните режими, тероризирали техните съграждани от Централна и Източна Европа в продължение на повече от 40 години и отделяли ги от демократична Европа с "желязна завеса" и с Берлинската стена, е все още тревожно повърхностна и недостатъчна,
- И. като има предвид, че това положение също така доведе до фактическа неравнопоставеност на жертвите на различните тоталитарни режими, тъй като милиони жертви на комунистическия тоталитаризъм все още са лишени от справедливост, международно признание за страданията им и общеевропейска солидарност,
- Й. като има предвид, че продължаващата нееднозначност в нашия подход към престъпленията на тоталитарните комунистически режими срещу милиони техни граждани се доказва като пречка за укрепването на европейските солидарност и равенство и допринася за мисленото разделяне на ЕС на "Запад" и "Изток",

- К. като има предвид, че през 2009 г. обединена Европа ще отбележи 20-та годишнина от събарянето на комунистическите диктатури в Централна и Източна Европа и падането на Берлинската стена и че това следва да бъде както повод за по-добра осведоменост за миналото и за признаване ролята на демократичните инициативи на гражданите, така и стимул за засилване на усещането за съпричастност и сближаване,
- Л. като има предвид, че по време на дебата в пленарната зала на 21 април 2008 г. членът на Европейската комисия Jacques Barrot изрази убеждение, че всички европейци съвместно имат задължението да установят общата истина, без да изключват и омаловажават престъпленията, извършени от различни тоталитарни режими,
1. счита, че всички жертви на всеки един тоталитарен режим са равни в човешкото си достойнство и заслужават справедливост, възпоменание, общоевропейско признание и гаранция, че въпросните събития никога няма да се повторят;
  2. призовава за пан-европейско разбиране на факта, че и нацистките, и комунистическите тоталитарни режими на 20 век трябва да бъдат оценявани и осъждани според собствените си престъпни "заслуги";
  3. отбелязва, че всички тези режими разглеждат насилието от страна на държавата като приемлив, предпочитан и ефективен метод за поддържане на абсолютен контрол над поданиците си и често прибегват до крайни форми на терор, като потъпкват всички граждански и човешки свободи, започват завоевателни войни и като неделима част от идеологиите си изкореняват, смазват и осакатяват цели нации и етнически групи по расови, социални и политически причини, и че като такива те следва да бъдат считани за най-страшните морални, политически и обществени бедствия, засегнали 20 век;
  4. признава комунистическия тоталитаризъм като неразделна и ужасяваща част от общеевропейската история и призовава за поемане на пан-европейска отговорност за неговите престъпления;
  5. изразява становище, че много от престъпленията, извършени в името на тоталитарния комунизъм, следва да се оценяват като престъпления срещу човечеството и да служат като предупреждение на бъдещите поколения по същия начин, по който се оценяват и помнят престъпленията на нацизма;
  6. ясно и недвусмислено осъжда тези престъпления срещу човечеството и масовите нарушения на човешките права, извършени от тоталитарните комунистически режими; изказва на жертвите на тези престъпления и на семействата им съчувствие, разбиране и признание за страданията им;
  7. обезпокоен е от факта, че разпадането на тоталитарните комунистически режими в Европа невинаги беше последвано от международно разследване на извършените от тях престъпления, и приканва всички пост-комунистически

държави да извършат морална и политическа оценка на близкото си минало и да осигурят необходимите средства за научни изследвания и установяване на фактите;

8. счита липсата на авторитетна морална и политическа оценка на тези престъпления за потенциален източник на чувство на безсилие, цинизъм и обществено отчуждение у милиони граждани, което трябва да се разглежда като сериозна пречка пред формирането на здрави граждански общества в пост-комунистическите страни и като фактор, забавящ скоростта на европейската интеграция;
9. призовава за пан-европейски обществен и академичен дебат за същността, историята и наследството на тоталитарните режими на основата на международна правна рамка, обезпечаваща неограничен достъп до всички архиви и документи, съдържащи информация за престъпленията на тоталитарния комунизъм;
10. призовава за създаването на Платформа за европейска памет и съвест, която да предоставя подкрепа за работата в мрежа и сътрудничеството между националните изследователски институти в областта на тоталитарните режими, както и за създаването на пан-европейски документален център или мемориал на жертвите на всички тоталитарни режими;
11. счита, че учебниците по европейска история трябва да се ревизират и осъвременят, за да запознават всички ученици с бедствените последици от тоталитарните диктатури;
12. призовава за засилване на съответните съществуващи финансови инструменти с оглед предоставяне на подкрепа за гореспоменатите предложения;
13. приканва всички правителства от ЕС да определят 23 август - деня на подписването през 1939 г. на пакта Рибентроп-Молотов - за Европейски възпоменателен ден за жертвите на сталинизма и нацизма;
14. изразява убеждение, че крайната цел на разкриването и оценката на престъпленията на комунистическите тоталитарни режими е помирение, което може да се постигне с поемане на отговорност, молба за прошка и насърчаване на морално възраждане;
15. желае да работи заедно със Съвета и Комисията, за да търси пътища към честна и открита оценка на нашето общо тоталитарно наследство от 20 век, за да се засили интеграцията на всички европейски граждани и да се предотврати повторение на ужасите на тоталитаризма, сега и в бъдеще;
16. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, правителствата и парламентите на държавите-членки.

-